

ผลของการใช้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาที่มีต่อผู้ประกอบการร้านอาหาร

พนิดา เสนารีย์

๒๕๔๗

184090

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาโภจนาหาร ภาควิชา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน ๒๕๔๗

ISBN 974-383-920-8

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ พนิดา เสนารีย์ จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทนต์ ศรีไสย์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทนต์ ศรีไสย์)
..... กรรมการ
(ดร. ธรรมนิตย์ วราภรณ์)
..... กรรมการ
(ดร. ชนันธร กอมน้อย)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2549

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์
ยศสมศักดิ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุทนต์ ศรีไสย์
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร. ธรรมนิศย์ วราภรณ์ ดร. ชนันธร กฤษณีย์ และคุณจินตนา
เลิศทองทัตติ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ให้มีความเที่ยงตรงในเนื้อหา รวมทั้งให้คำแนะนำ
ในการแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวทุกคน รวมถึงเพื่อน ๆ และเพื่อนร่วม
งานทุกคนที่คอยห่วงใยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน รวมถึงการช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลและเป็น
กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

พนิดา เสนารีย์

44911939: สาขาวิชา: นโยบายสาธารณะ; รปม. (นโยบายสาธารณะ)

คำสำคัญ: ปัจจัยคัดสรร/ผลการใช้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา

พินิจ เสนารีย์: ผลของการใช้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาที่มีต่อผู้ประกอบการร้านอาหาร (AN ATTAINMENT OF TOURISM DEVELOPMENT PLAN OF PATTAYA CITY ON RESTAURANT OPERATORS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สัมฤทธิ์ ชศสมศักดิ์, Ph.D., สุธรรณ ศรีไธย์ Ed.D., ธรรมนิตย์ วราภรณ์ Ph.D. 91 หน้า. ISBN 974-383-920-8

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อผู้ประกอบการร้านอาหารของเมืองพัทยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ประกอบการร้านอาหาร 3 ขนาด (เล็ก กลาง และใหญ่) ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 152 แห่ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คอสส-เพอร์ซัน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ ทางเดียวและการทดสอบภายหลัง (post hoc) เพื่อหาจุดที่แตกต่างโดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลของการใช้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองพัทยากับ ภาวะเบียดเบียนของร้านอาหาร การจัดสิ่งแวดลอมของร้านอาหาร การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ การปฏิบัติเกือบทุกรายข้อในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และพบว่า ก) มีสิ่งต่อไปนี้เพิ่มมากขึ้นคือ จำนวนร้านอาหาร รายได้ของร้านอาหาร จำนวนลูกค้า และ ความมีชื่อเสียงของร้านอาหาร และ ข) สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 3 อันดับแรกคือ เติบูนทีวี หนังสือพิมพ์ และใบโฆษณา ส่วนสื่อที่ใช้น้อยที่สุดคือ วิทยุ

2. การเปรียบเทียบผลการใช้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองพัทยาจำแนกตามกลุ่มสถานภาพของผู้ประกอบการร้านอาหารที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 พบว่า ก) กลุ่มผู้ประกอบการที่มีวุฒิ ปวช. และ ปวส. เห็นว่ามีการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มผู้ประกอบการที่มีวุฒิปริญญาตรี และ ข) กลุ่มผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดเล็กและขนาดใหญ่เห็นว่ามีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดกลาง

3. มีตัวแปรสำคัญ 5 ตัวแปร (จากทั้งหมด 36 ตัวแปร) เป็นปัจจัยสำคัญต่อการใช้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองพัทยาย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตัวแปรทั้ง 5 นี้ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมดึงดูดนักท่องเที่ยว 2) การเข้มงวดต่อสถานที่ตั้งร้านอาหาร 3) การประชาสัมพันธ์โดยใช้ใบโฆษณา 4) การอบรมเรื่องคุณภาพอาหาร และ 5) การจัดระบบการทิ้งขยะและจำแนกประเภทขยะ โดยทั้ง 5 ตัวแปรนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนต่อผลการใช้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวได้ร้อยละ 37 และพบว่า การจัดกิจกรรมดึงดูดนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุด ซึ่งตัวแปรนี้เพียงตัวแปรเดียวสามารถอธิบายหรือทำนายผลการใช้แผนการท่องเที่ยวเมืองพัทยาได้ถึงร้อยละ 15 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

44911939: MAJOR: PUBLIC POLICY; MPA. (PUBLIC POLICY)

KEYWORDS: SELECTED FACTORS/ATTAINMENT OF TOURISM DEVELOPMENT PLAN

PANIDA SAENAREE: AN ATTAINMENT OF TOURISM DEVELOPMENT PLAN
OF PATTAYA CITY ON RESTAURANT OPERATORS. ADVISORS: SAMRIT
YOSSOMSAKDI, Ph.D., SUTTANU SRISAI, Ed.D., THAMMANIT WARAPORN, Ph.D.
91 P. ISBN 974-383-920-8

The purpose of this study was to investigate an attainment of tourism development plan (ATDP) of Pattaya City on restaurant operators. The 152 restaurant operators were randomly selected from all restaurants in Pattaya, separately by the 3 groups of business size (large, medium, and small) and multi-stage sampling: stratified, and simple random samplings. Completed data were analyzed by computing frequency, percentage, mean, standard deviation, stepwise-multiple regression correlation, t-test, one-way analysis of variance, and post hoc by Scheffe's method.

Research results were as follows:

1. The ATDP of Pattaya in terms of performance aspects: restaurant regulations, managing restaurant environments, promoting tourism, and managing tourism activities, almost all of the items in each aspect were rated at moderate to high levels, when comparing with the formulated criteria. It was also found that a) the following aspects brought more than in the previous: number of restaurants, income, customers, and restaurant famous; and b) the first 3 media using with the public relation were cable TV, newspapers, and handbills. On the contrary, radio was used the least.
2. There were significantly differences on the ATDP of Pattaya at the .05 level in both educational level and the restaurant size. It was also found that a) the rating average of a diploma group was higher than that of an undergraduate group; and b) The rating average of both small and large restaurant groups were higher than that of the medium group.
3. Five variables from all 36 variables [activity management for attracting tourists, regulations stringency, public relation (handbills), training (food quality), and waste management] were crucial factors on the ATDP of Pattaya, which could explain the variance of the ATDP at 31 percent, and being significant at .05 level. The activity management for attracting tourists was the best predictor (15 percent) on the ATDP of Pattaya.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
กรอบการศึกษา.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
ขอบเขตของการศึกษา.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	10
แผนพัฒนาเมืองพัทยาประจำปี พ.ศ. 2545.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับภัตตาคารและร้านอาหาร.....	28
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ.....	33
แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์.....	39
แนวคิดและทฤษฎีในการประเมินประสิทธิภาพ.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	52
วิธีการศึกษา.....	52
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	54
การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการศึกษา.....	56
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการ.....	57
ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนะของผู้ประกอบการร้านอาหารต่อปัจจัยทั้ง 4 ด้าน..	59
ตอนที่ 3 ปัจจัยคัดสรรที่มีผลต่อการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ...	69
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการศึกษา.....	75
อภิปรายผลการศึกษา.....	75
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	76
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ.....	77
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	83
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	91

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและรายได้จากการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2530 – 2544.....	2
2	จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติและรายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา.....	5
3	ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	57
4	การใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการร้านอาหารของเมืองพัทยา.....	59
5	การจัดสิ่งแวดล้อมของเมืองพัทยา.....	60
6	การส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา.....	61
7	การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา.....	62
8	ผลจากการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ.....	63
9	สรุปผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้ประกอบการระหว่างเพศในการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ.....	64
10	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างผู้ประกอบการจำแนกตามกลุ่มอายุที่มีต่อการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ.....	64
11	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวระหว่างผู้ประกอบการจำแนกตามระดับการศึกษาที่มีต่อการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ.....	65
12	การทดสอบภายหลัง (post hoc) เพื่อหาคู่ที่ต่างกัน โดยวิธีของ Scheffe'.....	65
13	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างผู้ประกอบการจำแนกตามระยะเวลาของการประกอบการที่มีต่อการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ.....	66
14	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทของลูกค้าของสถานประกอบการที่มีต่อการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ.....	66
15	การทดสอบภายหลัง (post hoc) เพื่อหาคู่ที่ต่างกันโดยวิธีของ Scheffe'.....	67
16	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างผู้ประกอบการจำแนกตามขนาดของสถานประกอบการที่มีต่อการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ.....	67

17 การทดสอบภายหลัง (post hoc) เพื่อหาว่าค่าต่างกันโดยวิธีของ Scheffe' 68

18 สรุปผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ด้อยพหุคูณ แบบ stepwise ระหว่างผลการนำ
แผนพัฒนาการท่องเที่ยวไปปฏิบัติกับตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยคัดสรร..... 71

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบการศึกษา.....	7
2 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและธุรกิจโดยตรงและ โดยอ้อม.....	13